

मिति: २०८०/०३/०३
समय: साँझ ०५:४५ बजे

तातो दिन तथा लू (Hot days & Heat Wave) अनुगमन बुलेटिन

गत जेठ ३१ गते नेपालमा मनसुन प्रवेश गरी कोशी प्रदेश, बागमती प्रदेश, मधेश प्रदेशको पूर्वी भू-भाग र गण्डकी प्रदेशको उत्तर-पूर्वी भू-भागमा वर्षा भएको कारण अधिकतम तापक्रममा केहि गिरावट आएको छ। तथापी सुदूरपश्चिम प्रदेशका दक्षिणी भू-भाग, लुम्बिनी प्रदेश, गण्डकी र बागमती प्रदेशका दक्षिणी भू-भाग र मधेश प्रदेशका मध्य तथा पश्चिमी भू-भागमा वर्षा नभएका कारण तापक्रम यथावत/वृद्धि भैरहेको छ। आज पनि रुपन्देहीको भैरहवा, कपिलवस्तुको तौलिहवा, बाँकेको नेपालगञ्ज, कैलालीको टिकापुर र धनगढी केन्द्रहरूमा अधिकतम तापक्रम ४० डिग्री सेल्सियस भन्दा बढी मापन भएको छ(नक्सा:२ देखि १०)। साथै कोशी प्रदेश, मधेश प्रदेशका पूर्वी भू-भाग र बागमती प्रदेशका उत्तर-पूर्वी बाहेकका देशका बाँकी भू-भागमा तातो दिन (Hot day), धेरै तातो दिन (Very hot day) र अत्यधिक तातो दिन (Extreme hot day) को सिमा भन्दा बढी अधिकतम तापक्रम मापन गरिएको छ। तराईका धेरै जसो स्थानहरूमा लगातार तीन दिन वा सो भन्दा बढी दिन अधिकतम तापक्रम तोकिएको सिमा भन्दा बढी मापन भई हल्का (Mild), मध्यम (Moderate) तथा विषम (Extreme) वर्गको लू (तातो हावाको बहाव) समेत देखिएको छ (नक्सा १, तालिका:१ देखि ६, अनुसूची ३)। मध्यम तथा विषम वर्गको लू को कारणले मानव स्वास्थ्यमा नकारात्मक असर पार्न सक्ने सम्भावना रहेकोले सो बाट बचन आवश्यक सतर्कता अपनाउनुहुन अनुरोध छ।

अनुसूची-१: परिभाषा

तातो दिन(Hot day): कुनै पनि स्थानको सन् १९८१ देखि २०२० सम्मको अप्रिल देखि सेप्टेम्बर सम्मको अधिकतम तापक्रमको ९० प्रतिशतक (90th percentile) भन्दा बढी भएमा त्यसलाई तातो दिन भनिन्छ।

धेरै तातो दिन (Very hot day): कुनै पनि स्थानको सन् १९८१ देखि २०२० सम्मको अप्रिल देखि सेप्टेम्बर सम्मको अधिकतम तापक्रमको ९५ प्रतिशतक (95th percentile) भन्दा बढी भएमा त्यसलाई धेरै तातो दिन भनिन्छ।

अत्यधिक तातो दिन (Extreme hot day): कुनै पनि स्थानको सन् १९८१ देखि २०२० सम्मको अप्रिल देखि सेप्टेम्बर सम्मको अधिकतम तापक्रमको ९९ प्रतिशतक (99th percentile) भन्दा बढी भएमा त्यसलाई अत्यधिक तातो दिन भनिन्छ।

हल्का लू (Mild heat wave): अधिकतम तापक्रमले लगातार तीन वा सो भन्दा बढी दिन तातो दिनका सिमा पार गरेमा हल्का लू को अवस्था मानिन्छ।

मध्यम लू (Moderate heat wave): अधिकतम तापक्रमले लगातार तीन वा सो भन्दा बढी दिन धेरै तातो दिनका सिमा पार गरेमा मध्यम लू को अवस्था मानिन्छ।

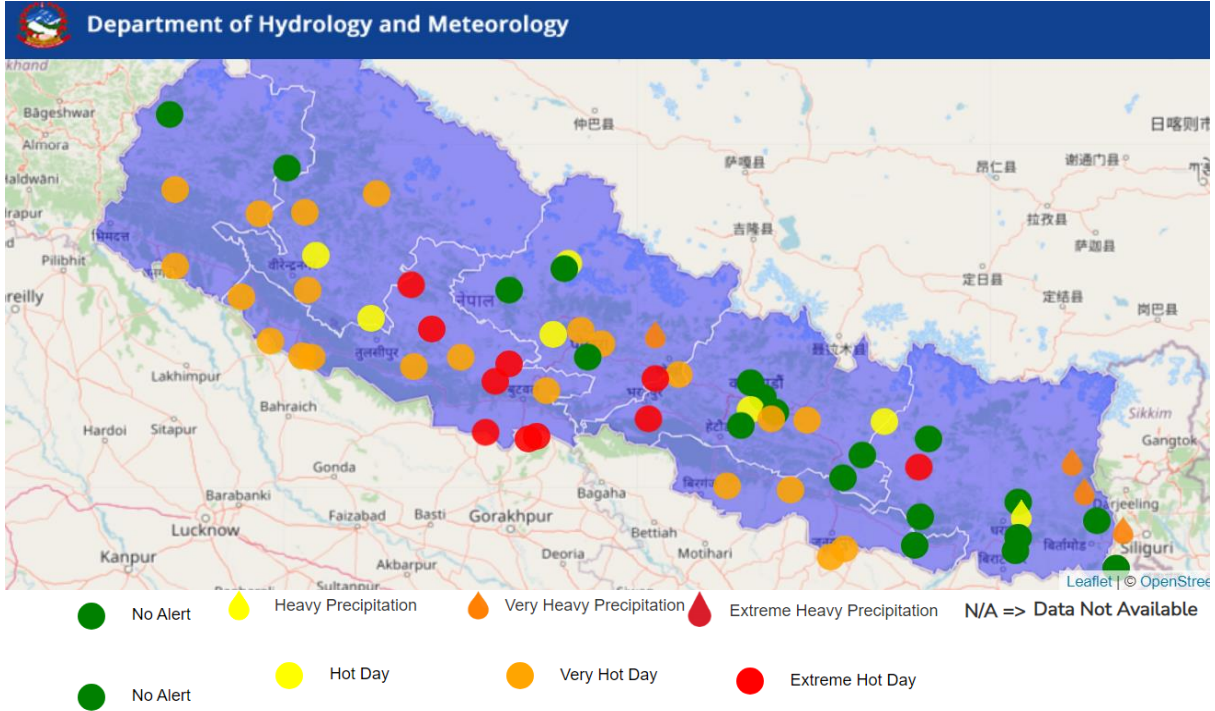
विषम लू (Extreme heat wave): अधिकतम तापक्रमले लगातार तीन वा सो भन्दा बढी दिन अत्यधिक तातो दिनका सिमा पार गरेमा विषम लू को अवस्था मानिन्छ।

नेपाल सरकार
ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग

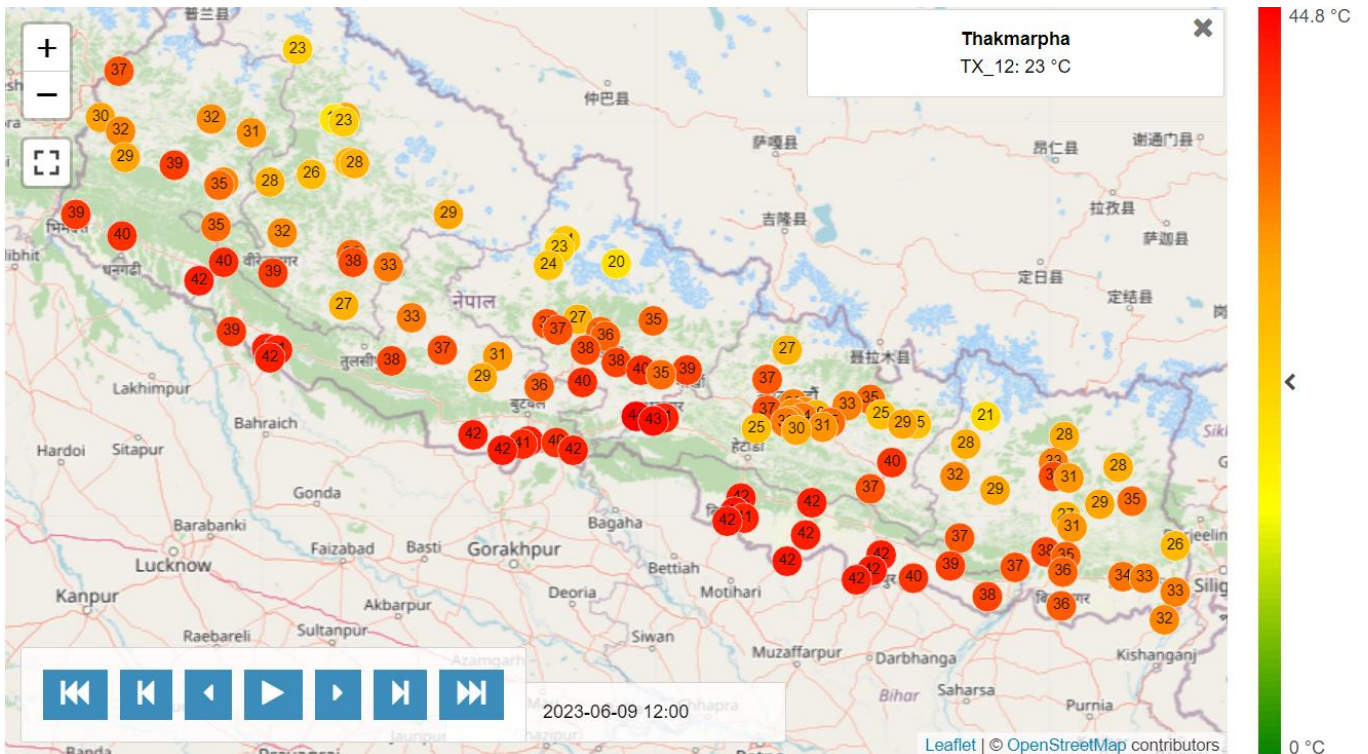
Issue: HWB-2023-3

बबरमहल, काठमाडौं

नक्सा १: २०८० असार ०२ गतेको अधिकतम तापक्रममा आधारित तातो, धेरै तातो र अत्यधिक तातो दिनको चेतावनी नक्सा

अनुसूची-२: जेठ २६ देखि जेठ असार ०२ गते सम्म मापन गरिएको अधिकतम तापक्रम

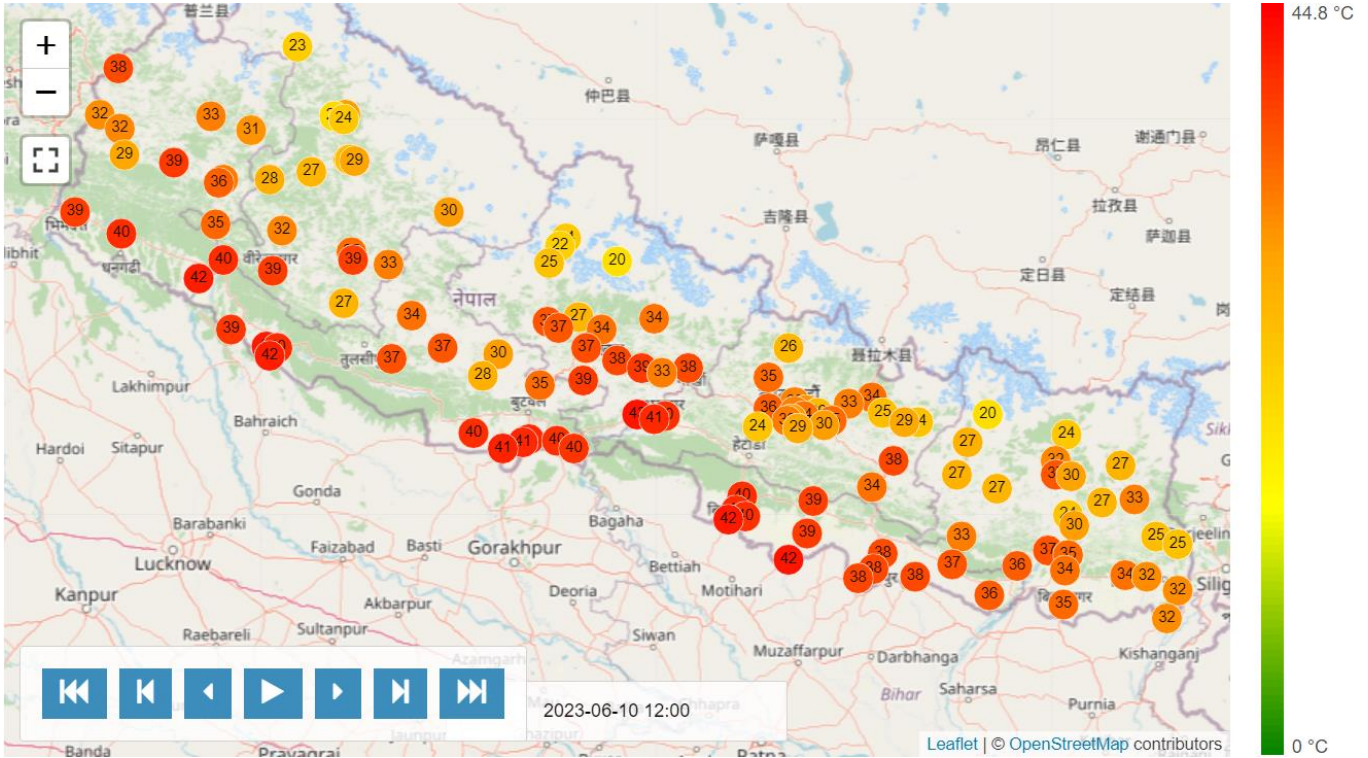
नक्सा २: जेठ २६ गते दिउँसो ०५:४५ बजे मापन गरिएको अधिकतम तापक्रम

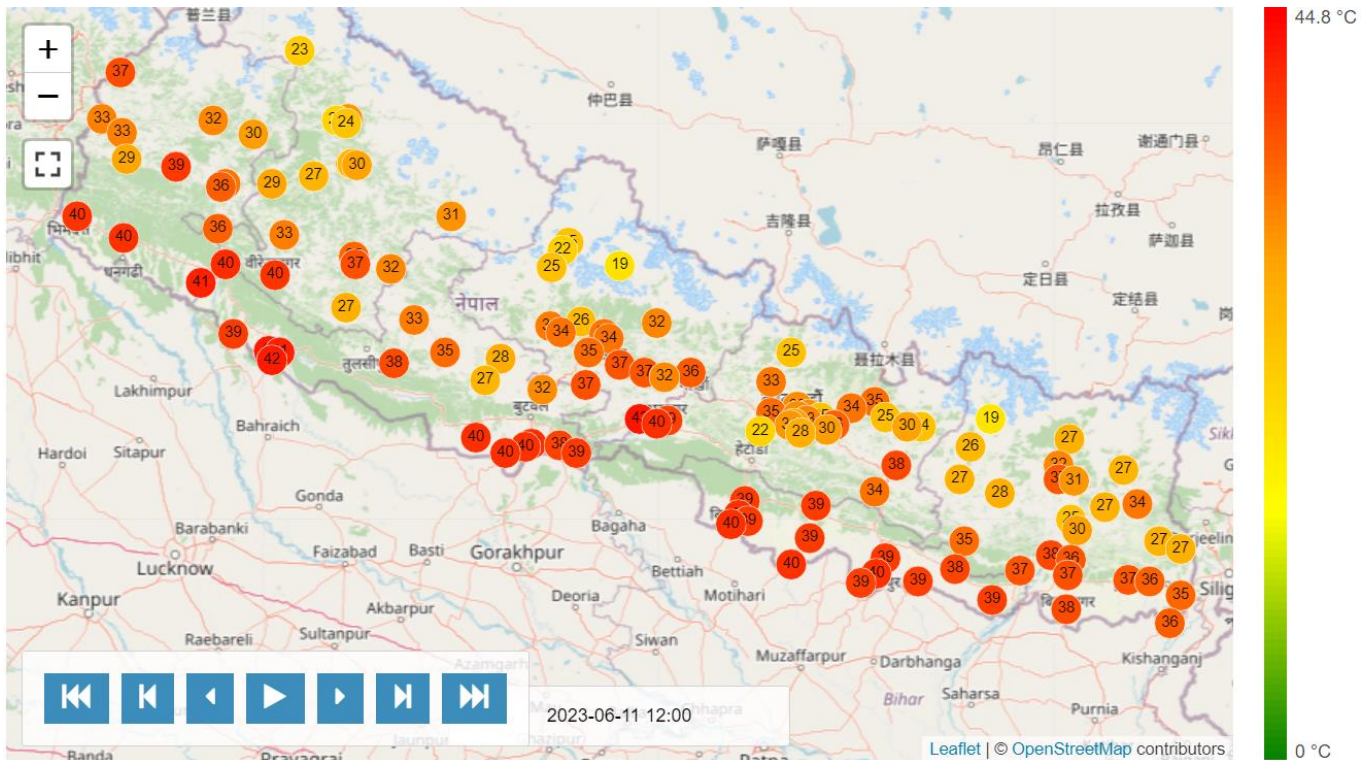
नेपाल सरकार
ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग

Issue: HWB-2023-3

बबरमहल, काठमाडौं

नक्सा ३: जेठ २७ गते दिउँसो ०५:४५ बजे मापन गरिएको अधिकतम तापक्रम

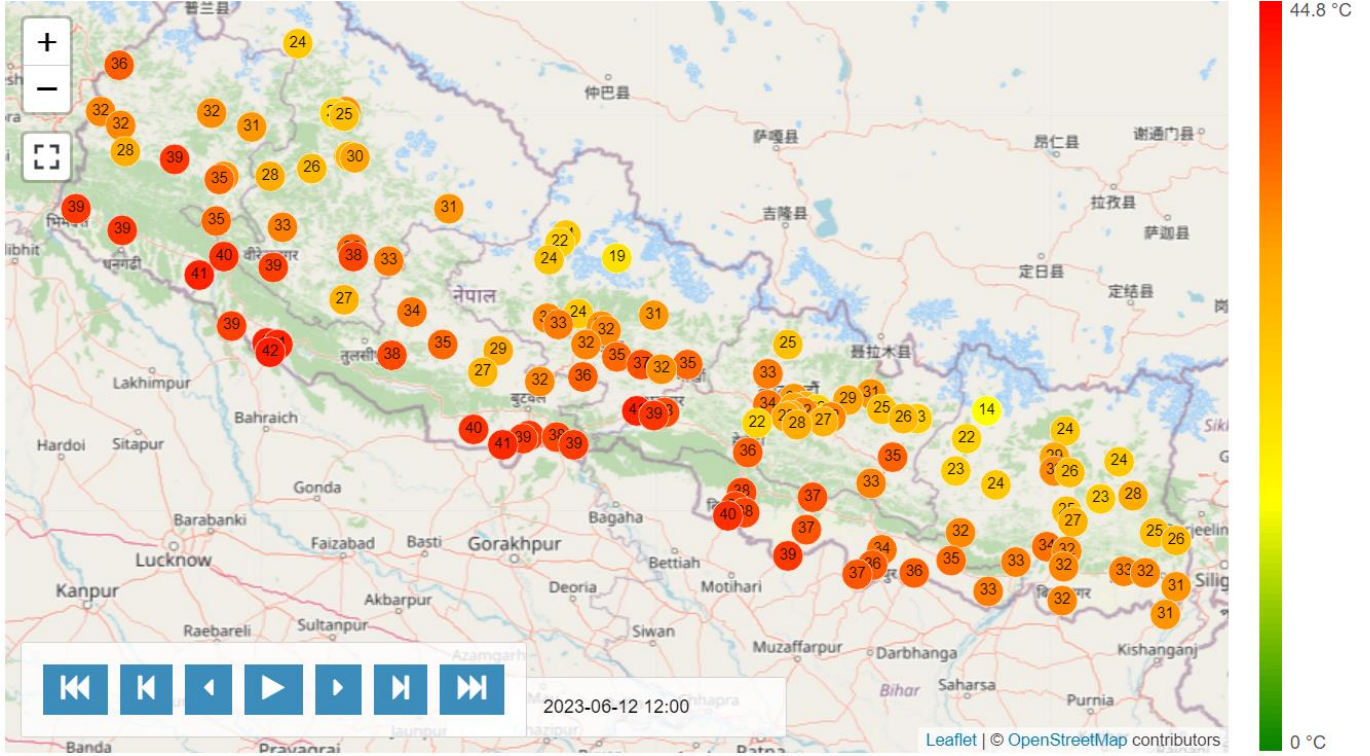
नक्सा ४: जेठ २८ गते दिउँसो ०५:४५ बजे मापन गरिएको अधिकतम तापक्रम

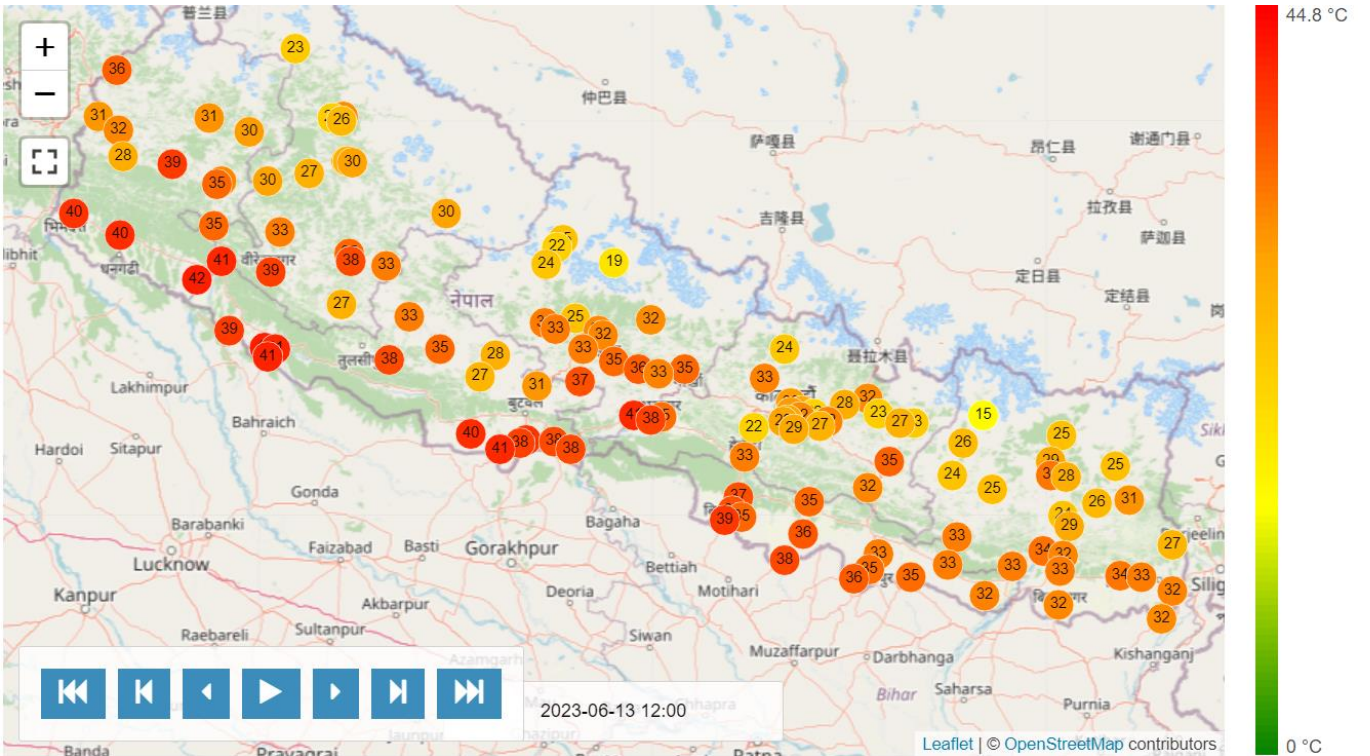
नेपाल सरकार
ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग

Issue: HWB-2023-3

बबरमहल, काठमाडौं

नक्सा ५: जेठ २९ गते दिउँसो ०५:४५ बजे मापन गरिएको अधिकतम तापक्रम

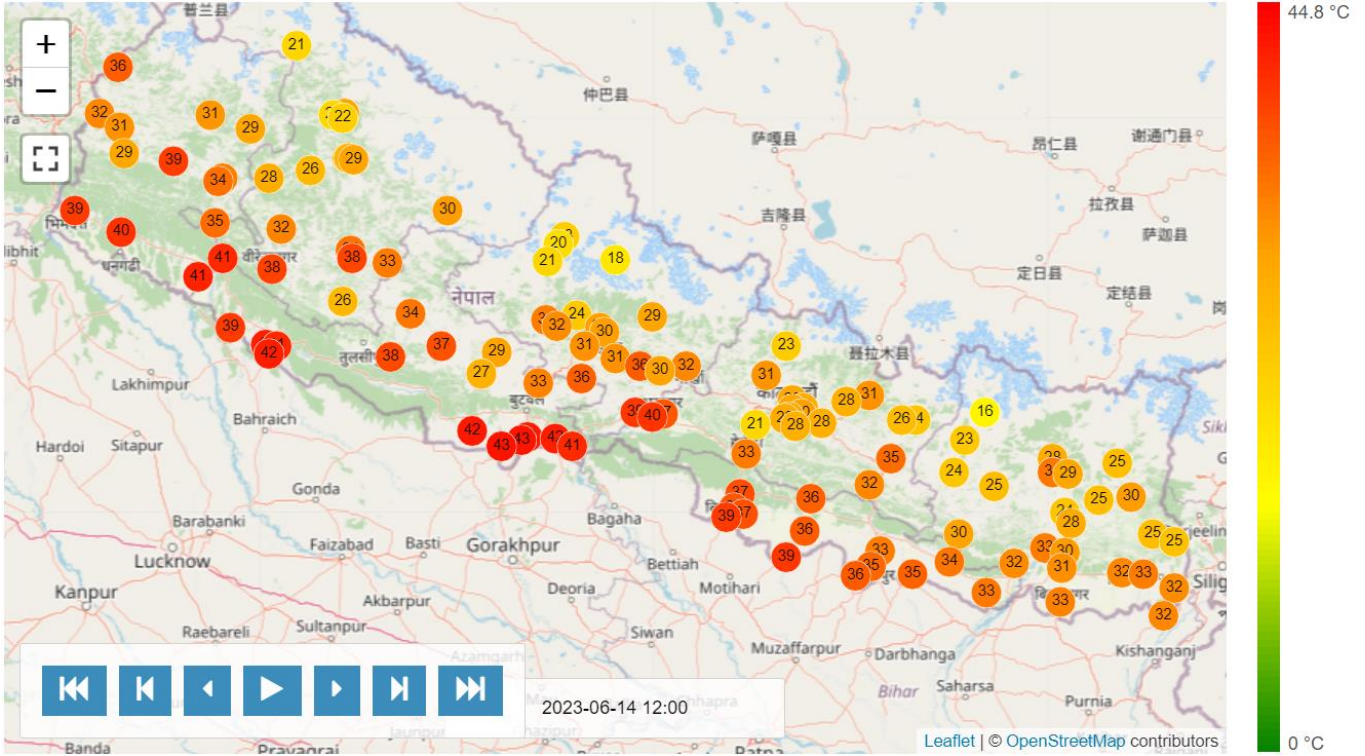
नक्सा ६: जेठ ३० गते दिउँसो ०५:४५ बजे मापन गरिएको अधिकतम तापक्रम

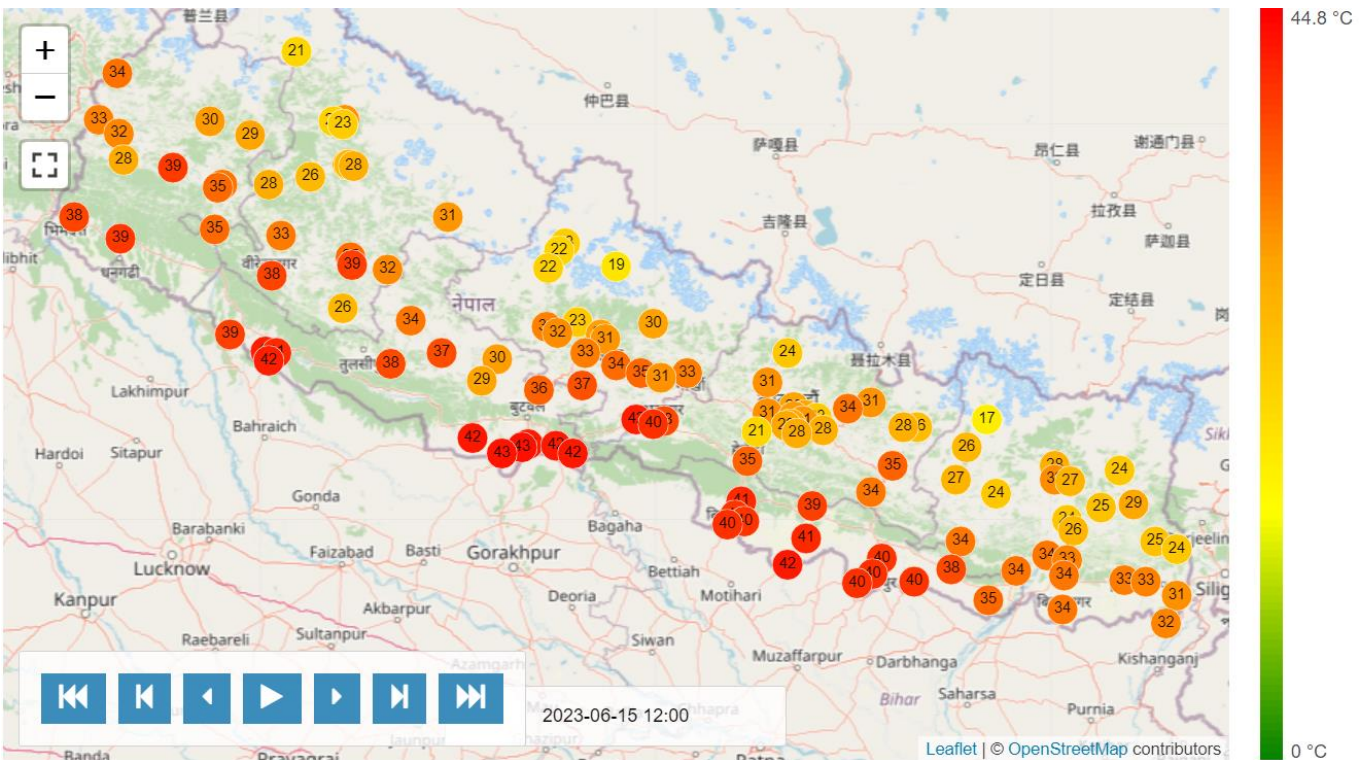
नेपाल सरकार
ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग

Issue: HWB-2023-3

बबरमहल, काठमाडौं

नक्सा ७: जेठ ३१ गते दिउँसो ०५:४५ बजे मापन गरिएको अधिकतम तापक्रम

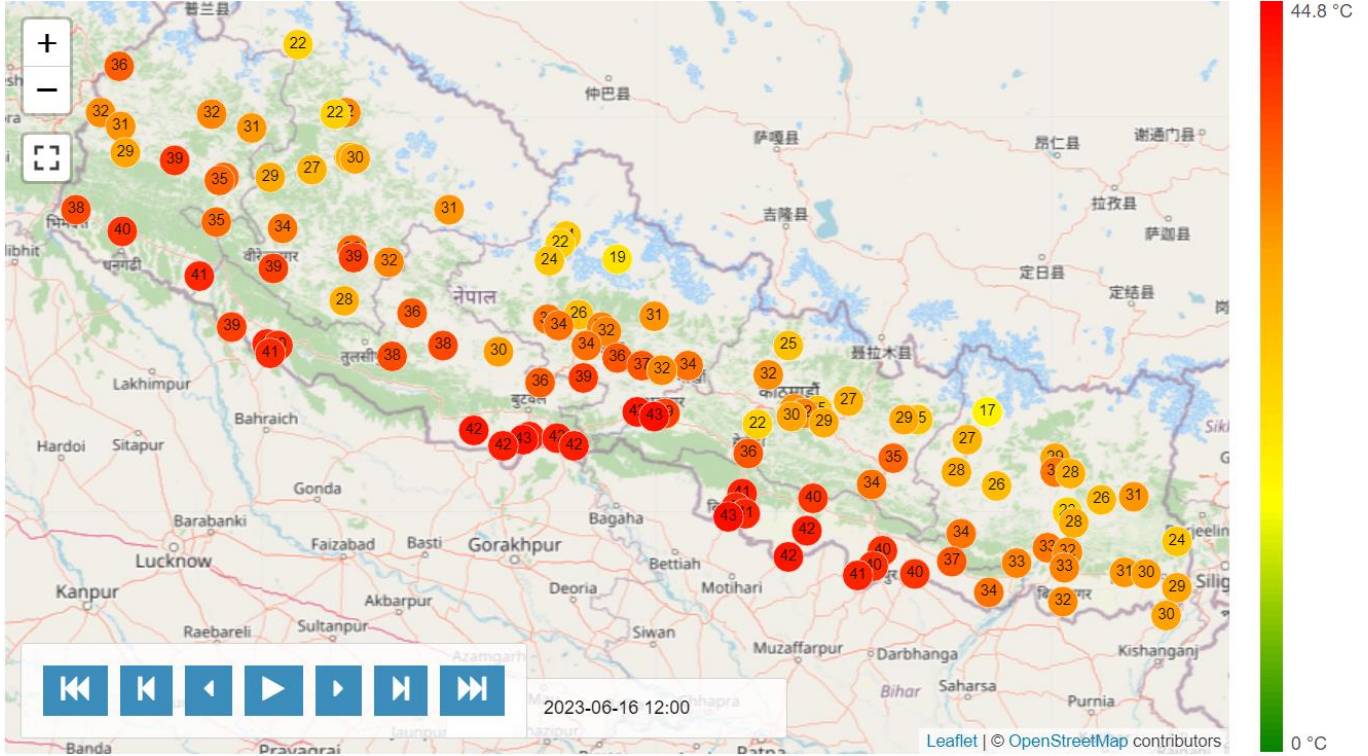
नक्सा ८: जेठ ३२ गते दिउँसो ०५:४५ बजे मापन गरिएको अधिकतम तापक्रम

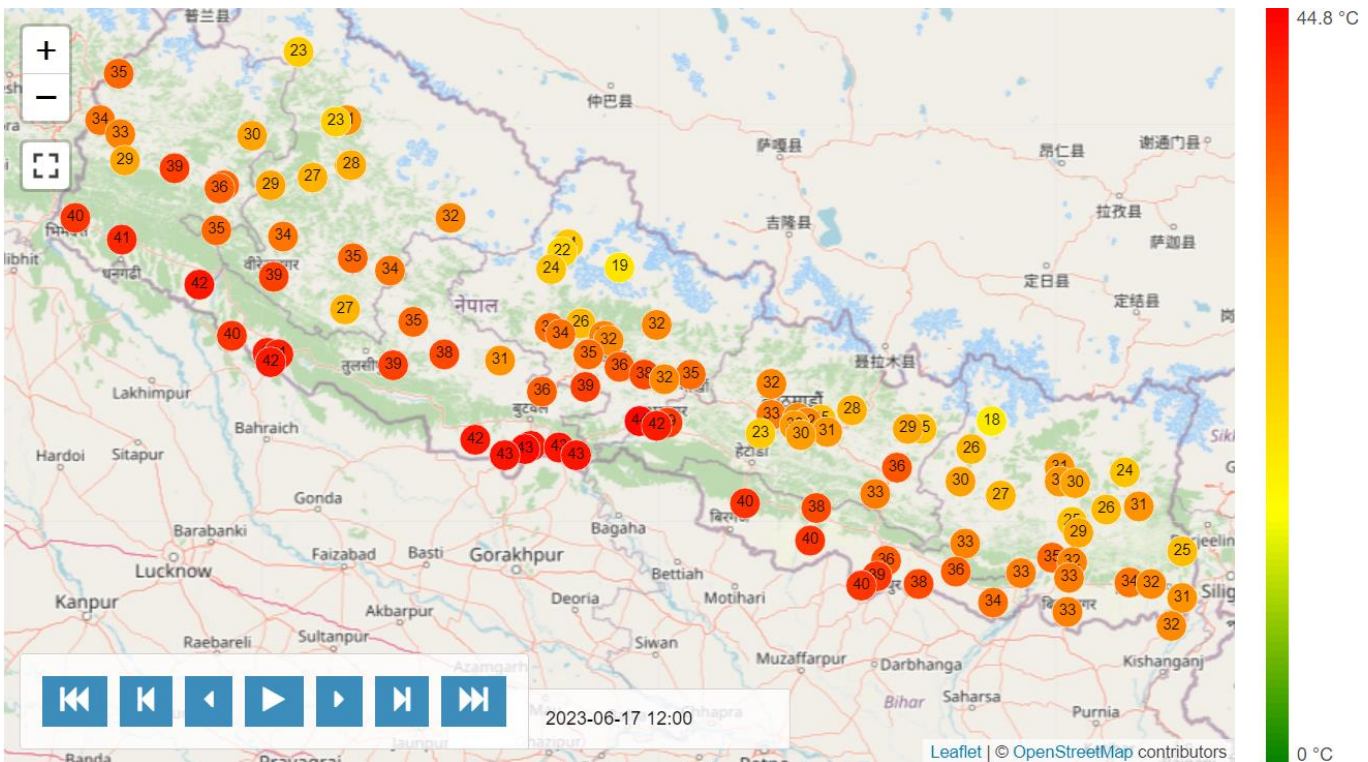
नेपाल सरकार
ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग

Issue: HWB-2023-3

बबरमहल, काठमाडौं

नक्सा ९: असार ०१ गते दिउँसो ०५:४५ बजे मापन गरिएको अधिकतम तापक्रम

नक्सा १०: असार ०२ गते दिउँसो ०५:४५ बजे मापन गरिएको अधिकतम तापक्रम

नेपाल सरकार
ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग

Issue: HWB-2023-3

बबरमहल, काठमाडौं

अनुसूची-३: जुन १२ देखि १८ तारिक सम्मको अधिकतम तापक्रम (जुन १८ को दिउसो ३:४५ सम्मको तथ्याङ्क)

तालिका १: नेपालगञ्ज केन्द्रमा मापन गरिएको विगत ७ दिनको वर्षा तथा तापक्रमको विवरण

Parameter	Alert	Threshold	Observations						
			2023-06-12	2023-06-13	2023-06-14	2023-06-15	2023-06-16	2023-06-17	2023-06-18
24 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = NA, Very Heavy = NA, Extreme = NA	0	0	0	0	0	0	0
48 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = NA, Very Heavy = NA, Extreme = NA	0	0	0	0	0	0	0
72 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = NA, Very Heavy = NA, Extreme = NA	0	0	0	0	0	0	0
Maximum Temp (deg C)	Very Hot Day Moderate Heat Wave	Hot = 39.8, Very Hot = 41.2, Extreme Hot = 43.4	40.7	41.2	41.4	41.1	40.6	41.7	41.7

तालिका २: धनगढी केन्द्रमा मापन गरिएको विगत ७ दिनको वर्षा तथा तापक्रमको विवरण

Parameter	Alert	Threshold	Observations						
			2023-06-12	2023-06-13	2023-06-14	2023-06-15	2023-06-16	2023-06-17	2023-06-18
24 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = 55.35, Very Heavy = 78, Extreme = 144.15	N/A	0	0	0	0	0	0
48 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = 76.9, Very Heavy = 105.2, Extreme = 203.004	N/A	0	0	0	0	0	0
72 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = 96.13, Very Heavy = 138.715, Extreme = 247.606	0	0	0	0	0	0	0
Maximum Temp (deg C)	Very Hot Day Moderate Heat Wave	Hot = 39.5, Very Hot = 40.6, Extreme Hot = 42.373	39.3	40.6	39.8	39.6	39.5	40.7	40.6

तालिका ३: तौलिहवा केन्द्रमा मापन गरिएको विगत ७ दिनको वर्षा तथा तापक्रमको विवरण

Parameter	Alert	Threshold	Observations						
			2023-06-12	2023-06-13	2023-06-14	2023-06-15	2023-06-16	2023-06-17	2023-06-18
24 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = 53.8, Very Heavy = 77.89, Extreme = 130.902	0	0	0	0	0	0	0
48 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = 72.78, Very Heavy = 102.57, Extreme = 177.108	0	0	0	0	0	0	0
72 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = 90.2, Very Heavy = 125.65, Extreme = 219.09	0	0	0	0	0	0	0
Maximum Temp (deg C)	Extreme Hot Day Severe Heat Wave	Hot = 39.4, Very Hot = 40.3, Extreme Hot = 42.2	40.3	40.7	43.7	43.5	42.5	44.6	43.2

नेपाल सरकार
ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
बबरमहल, काठमाडौं

Issue: HWB-2023-3

तालिका ४: भैरहवा केन्द्रमा मापन गरिएको विगत ७ दिनको वर्षा तथा तापक्रमको विवरण

Parameter	Alert	Threshold	Observations						
			2023-06-12	2023-06-13	2023-06-14	2023-06-15	2023-06-16	2023-06-17	2023-06-18
24 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = 49.48, Very Heavy = 75.70, Extreme = 140.001	0	0	0	0	0	0	0
48 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = 72.24, Very Heavy = 109.18, Extreme = 186.004	0	0	0	0	0	0	0
72 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = 90.2, Very Heavy = 132.67, Extreme = 232.118	0	0	0	0	0	0	0
Maximum Temp (deg C)	Extreme Hot Day Severe Heat Wave	Hot = 38.6, Very Hot = 40, Extreme Hot = 42.2	39.5	39	42.9	42.9	42.1	43.1	40.1

तालिका ५: दाङ केन्द्रमा मापन गरिएको विगत ७ दिनको वर्षा तथा तापक्रमको विवरण

Parameter	Alert	Threshold	Observations						
			2023-06-12	2023-06-13	2023-06-14	2023-06-15	2023-06-16	2023-06-17	2023-06-18
24 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = NA, Very Heavy = NA, Extreme = NA	N/A	0	0	0	0	0	0
48 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = NA, Very Heavy = NA, Extreme = NA	N/A	0	0	0	0	0	0
72 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = NA, Very Heavy = NA, Extreme = NA	0	0	0	0	0	0	0
Maximum Temp (deg C)	Very Hot Day Moderate Heat Wave	Hot = 35.7, Very Hot = 37, Extreme Hot = 38.8	37.5	37.7	38	37.9	37.8	38.7	38.8

तालिका ६: मुसिकोट केन्द्रमा मापन गरिएको विगत ७ दिनको वर्षा तथा तापक्रमको विवरण

Parameter	Alert	Threshold	Observations						
			2023-06-12	2023-06-13	2023-06-14	2023-06-15	2023-06-16	2023-06-17	2023-06-18
24 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = 42, Very Heavy = 50, Extreme = 83.955	0	0	0	0	0	0	2
48 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = 66, Very Heavy = 80.2, Extreme = 120.7	0	0	0	0	0	0	2.00
72 hr Precipitation (mm)	No Alert	Heavy = 89.2, Very Heavy = 109.105, Extreme = 153.501	0	0	0	0	0	0	2.00
Maximum Temp (deg C)	Extreme Hot Day Severe Heat Wave	Hot = 31.4, Very Hot = 32.08, Extreme Hot = 33.5	34.1	33.5	31.5	32.6	32.7	34.3	34.1

*नोट: तालिकामा २०८०/०३/०३ (२०२३ जुन १८) को तथ्याङ्क दिउसो ०३:४५ बजे सम्मको प्रयोग भएको।